Česko bude od roku 2030 závislé na dovozu elektřiny, může jí být i nedostatek

- CZ24 News | 2. března 2023

ČESKO: Česká republika může čelit nedostatku elektřiny už v roce 2030. Vyplývá to z analýzy provozovatele energetické přenosové soustavy společnosti ČEPS. Ta v nejdramatičtějším scénáři počítá s ukončením využívání uhlí právě v roce 2030. Podle analýzy se stát do budoucna proto neobejde bez výstavby dalších jaderných zdrojů a rovněž bez mechanismu pro podporu flexibilních zdrojů energie. Stát by si také měl udržet určitou míru soběstačnosti pro pokrytí národní spotřeby elektřiny.

ČEPS dnes představil analýzu několika možných scénářů budoucího vývoje energetického mixu v Česku. Oproti minulosti do analýzy zahrnul i takzvaný dekarbonizační scénář, který počítá s naplněním závazku uhlíkové neutrality v roce 2050 v celé ekonomice ČR. Portfolio energetických zdrojů ČEPS založil na předpokladu konce spalování uhlí pro výrobu elektřiny k roku 2030 a s výrazným nárůstem instalované kapacity obnovitelných zdrojů energie. Ze dvou scénářů přitom podle ČEPS vyplynulo, že Česko bude v případě rychlého konce spalování uhlí od roku 2030 závislé na dovozu elektřiny ze zahraničí, například z Německa nebo Francie. Import elektřiny navíc může být velmi drahý a možná i rizikový.

„Vzhledem k nejistotám ve vývoji a zavádění budoucích technologií a zachování dnešních přebytků výroby elektrické energie v jednotlivých zemích existuje riziko, že dovoz elektrické energie přesáhne deset procent spotřeby elektřiny v ČR," uvedl ČEPS ve zprávě.

Analýza ČEPS navíc předpovídá další zhoršení situace po roce 2030, kdy by mohla vyústit až k vážným problémům s přiměřeností soustavy. V případě dekarbonizačního scénáře, který počítá s výrazným nárůstem spotřeby elektřiny v dopravě či průmyslu, by tak mohl být v zemi nedostatek elektřiny.

ČEPS ve své analýze upozorňuje, že do podobných problémů se dostane většina států Evropy. V případě druhého nejdramatičtějšího, tzv. progresivního plánu, by exportéry elektřiny byli především Německo, Francie, Nizozemsko, Norsko a Finsko. Ostatní státy budou mít minimální export či převážně nutnost dovozu elektřiny.

Pro udržení bezpečnosti a spolehlivosti dodávek elektřiny se podle analýzy ČEPS Česko v dlouhodobém horizontu neobejde bez výstavby dalších jaderných zdrojů. Nutné bude také zavedení kapacitního mechanismu pro podporu flexibilních zdrojů, kdy provozovatelé dostávají od státu platby za dostupnost, případně i za výkon poskytnutý pro zajištění stability elektrizační soustavy.

V čem spočívají jednotlivé scénáře

Budoucí vývoj cen elektřiny záleží na několika faktorech, které ČEPS ve své analýze předpokládá. Je jím především vývoj cen paliv a emisních povolenek. Záležet bude také na podílu obnovitelných zdrojů a to především v Německu. Analýza také myslí na dopady elektromobilů a upozorňuje, že probíhající dekarbonizace dopravy se projeví v emisích energetického sektoru. Dále bude záležet na načasování ukončení uhelných zdrojů. Analýza také předpokládá zprovoznění nového jaderného bloku do roku 2036.

Mírný scénář ČEPSu počítá s tím, že konec uhlí a dostatek plynu by záležel především

na provozovatelích soustav. Konzervativní scénář počítá s koncem uhlí do roku 2038, jak navrhovala uhelná komise, a v teplárenství přechod na plyn v roce 2031. Progresivní scénář předpokládá konec uhlí v roce 2033, jak má uvedeno ve svém programovém prohlášení současná vláda. Plyn v teplárenství by měl převažovat v roce 2031. V posledním scénáři dekarbonizace počítá ČEPS s vysokou spotřebou elektřiny kvůli elektromobilitě a s koncem uhlí v roce 2030, kdy si jej stanovil ČEZ. Plyn v teplárenství by měl převažovat už v roce 2029.

Ministerstvo průmyslu a obchodu v současnosti připravuje novou energetickou koncepci státu, která by měla být založena na jaderné energetice. Vedle výstavby nového jaderného bloku v Dukovanech, na který byl vyhlášen tendr, ministerstvo nyní připravuje podklady pro rozhodnutí vlády o možné stavbě dalších jaderných bloků v Temelíně a Dukovanech. Stát zároveň plánuje výstavbu několika malých modulárních reaktorů, které by měly vzniknout zejména na místech současných uhelných elektráren.

ZDROJ

Zpracoval: Echo24